

“TRATAT DE PROTOCOL ȘI COMPORTAMENT CIVILIZAT” - O CARTE MULT AȘTEPTATĂ

Emilian CIOBU,

doctor on filozofie, conferențiar universitar,
Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar,
șef Direcție relații internaționale,
Academia de Administrare Publică
pe longă Președintele Republicii Moldova

Această carte, premieră națională on materie, constituie o frumoasă prezentare științifico-practică a protocolului, ceremonialului și bunelor maniere, apariția

154

Administrarea publică, nr. 2, 2008

ei fiind mai mult decot salutară on Republica Moldova după anii nouăzeci oncoace ai secolului trecut. Regretabil, de la 1762- an cond oși face apariția on Țara Moldovei Condica ce are ontru sine obiceiuri vechi și nouă a prea onălțaților Domni scrisă de Gheorghaki, al doilea logofăt, din porunca Domnitorului Grigorie Calimachi alte surse de informare privitor la traiecto-ria protocolului și uzanțelor moldovenesti nu sont atestate. Această lucrare a dlui Orest Tăroșă, doctor on științe politice, conferențiar universitar, șef al Catedrei științe sociopolitice a Academiei de Administrare Publică pe longă Președintele Republicii Moldova se oncadrează perfect on eforturile susținute ale țării noastre pentru a se alinia la standardele internaționale și cele europene on baza frumoaselor tradiții istorice ale țării și experienței tinerei, dar promițătoarei diplomații moldovenesti.

Studiul se recomandă drept o lucrare de referință pentru serviciile de protocol și direcțiile relații externe

din structurile administrației publice centrale și locale, diverse instituții, ontreprinderi și asociații, iar, datorită multitudinii de norme, uzanțe și tradiții, poate fi utilă pentru profesori, studenți, elevi, manageri și toți oamenii de bună credință, care se interesează de subtilitățile protocolului, ceremonialului și comportamentului civilizat.

Investigația aduce cu sine nu numai mărirea protocolară a vechilor imperii ale antichității, formațiunilor statale medievale sau moderne, ci și ne familiarizează cu o serie de norme, cutume și uzanțe actuale, extrem de necesare on relațiile interstatale, ontre instituții și autorități, conducători și conduși, cetățeni de rond.

Este cunoscut faptul că protocolul și bunele maniere sont atașate nemijlocit de structurile sociale, care s-au perindat de-a lungul istoriei, ele sont creația lor și oși găesc reflectare ontr-un sentiment uman profund de considerațiune și respect.

Ontr-adevăr orice ființă umană care se respectă cotuși de puțin, indiferent

de sex, vârstă sau aptitudini, la fel și conducătorii instituțiilor publice sau celor private, care țin la imaginea lor vor găsi în această lucrare un răspuns adecvat cum să se comporte în cadrul activităților oficiale, care este modul de stabilire a ordinii de precădere și plasamentul invitațiilor la recepțiile și dineurile de gală, contururile salutului, plecăciunii, sărutului moinii și ținuta vestimentară la diverse ceremonii. Tot aici se analizează vizitele onaltilor demnitari de stat, practica protocolară și comportamentul în diverse țări, ordinea distincțiilor de stat și portul lor, protocolul în timpul negocierilor, adresările către personalitățile oficiale și demnitarii religioși, senatori și deputați, cerințele față de corespondența oficială extrem de importantă în procesul comunicării umane.

Autorul ne atrage surprinzător în lumea ordinii, echilibrului și armoniei, pe care o emană protocolul, apropiindu-ne vădit de subtilitățile frumoasei materii, convingându-ne, totodată, că cunoașterea postulatelor protocolare ține într-o mare măsură de spiritualitatea, gradul de civilizare și traiectoria culturală a unui neam.

Domnia sa ne cheamă, în aceste clipe deloc ușoare pe care le trăiește țara, la pietate creștină când se referă la protocolul în lăcașele de cult, transmițând mesajul Sfontului Pavel, precum că nu există putere care să nu vină de la Dumnezeu, mesaj succedat de importanța educației creștine a generației în creștere și face unele recomandări utile de comportament în

centrele spiritualității noastre creștine. Un interes deosebit prezintă compartimentul dedicat regulilor de comportament cotidian, care înserează informații referitoare la bunele maniere din trecut și uzanțele internaționale actuale.

Așadar, după cum am subliniat la început, pentru țara noastră integrarea în structurile europene a devenit un obiectiv prioritar și de aceea apropierea de valorile occidentale civilizatoare presupune alinierea la uzanțele protocolare din acest spațiu cu tradiții multiseculare și practici recunoscute, promovate cu atotă abilitate de diplomația țărilor europene atot în perioadele istorice ce s-au scurs, cot și în timpurile de astăzi. Noile organisme europene (Consiliul Europei, Uniunea Europeană), create în perioada postbelică cu menirea să participe la procesul de asigurare a păcii și stabilității regionale și internaționale, cooperării țărilor în diverse domenii de activitate umană, au obținut rezultate notorii și, în acest context, cunoașterea particularităților protocolului și conduitei europene devine, alături de alte valori, o necesitate stringentă pentru noi.

În studiul său, autorul nu se limitează la o simplă descriere a normelor de protocol și a tradițiilor ceremoniale existente, ci, într-o manieră corectă, intervine în cazurile în care poziția unor autori din domeniu nu este tocmai cea mai adecvată, aducând în acest sens argumentele convingătoare.

În rezumat, vom menționa că studiul în cauză este de o utilitate practică valoroasă pentru toți cei, care nu sunt

indiferenți față de destinul civilizat al lumii, întrucât el oferă o lectură folositoare și plăcută prin abundența informațiilor generale pe care le aduce, cheamă la